Szabat w życiu Izraela i Jezusa

Wyjście z Egiptu, Dekalog i szabat • Wj 20:8–11

Myśl przewodnia

Szabat w Biblii wiąże się ze stworzeniem, odpoczynkiem i czynieniem dobra.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

W Rdz 2:1–3 siódmy dzień zostaje pobłogosławiony i uświęcony. Księga Wyjścia 20:8–11 odwołuje się do tego wydarzenia, gdy mówi Izraelitom o szabacie. To jeden z powodów, dla których szabat jest ważny w Biblii.

W Wj 16:22–30 odkrywamy, że dzień odpoczynku był znany w opowieści o mannie przed ogłoszeniem Dekalogu na Synaju. Rodziny miały przygotować posiłek wcześniej.

W Pwt 5:12–15 znajdujemy drugie ujęcie przykazania, które przypomina Izraelitom również o uwolnieniu z niewoli. Szabat obejmował nie tylko osobę, która decydowała o pracy, lecz także innych domowników i osoby pracujące.

Jezus w Mk 2:27–28 wskazuje sens szabatu dla dobra człowieka. W Mt 12:9–13 pomaga choremu. Jego postępowanie uczy, że troska o potrzebujących jest ważna także w dniu odpoczynku.

Czwarte przykazanie zawiera więcej niż słowa „pamiętaj o szabacie”. Mówi również o wspólnym odpoczynku. W Ewangeliach Jezus uzdrawia i pomaga w szabat. Czytając oba rodzaje tekstów, można zrozumieć, że sens przykazania łączy pamięć o Bogu z troską o innych.

Nasze rodzinne praktyki mogą wyglądać różnie. Uczymy się przede wszystkim znajdować teksty w Biblii, rozumieć ich przesłanie i troszczyć się o innych.

Cele lekcji

- Zestawia Rdz 2, Wj 20 i Pwt 5.
- Znajduje wzór działania Jezusa.
- Planuje odpoczynek uwzględniający innych.
- Wskazuje w tekście odpowiedź na pytanie: Czy przykazanie wspomina także o odpoczynku innych osób?

Przebieg zajęć

Pytanie badawcze — 4 min

Pytanie: „Dlaczego odpoczynek miał obejmować także innych domowników?”.

Czytamy wskazane wersety — 10 min

Lektura Wj 20:8–11. Po poznaniu całego Dekalogu skupiamy się na czwartym przykazaniu: jego języku, motywacji, praktyce i recepcji w nauce Jezusa.

Badamy znaczenie — 9 min

Znajdźcie Rdz 2:1–3, Wj 20:8–11, Pwt 5:12–15 i Mt 12:9–13. Zaznaczcie słowa „stworzenie”, „wyzwolenie”, „dobro”.

Zadanie zespołowe — 12 min

Ułóżcie trzy karty: Bóg stwarza – Izrael odpoczywa – Jezus pomaga. Dopasujcie do każdej fragment biblijny i jeden praktyczny wniosek.

Wniosek i zastosowanie — 5 min

Wybierzcie jeden czyn pomocny dla kogoś, kto nie może odpocząć.

Ćwiczenie uzupełniające

Podkreśl w Wj 20:8–11 osoby i zwierzęta objęte odpoczynkiem.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Co jest powodem szabatu w Wj 20?

Pamięć o stworzeniu.

Na co wskazuje Pwt 5?

Na pamięć o wyjściu z niewoli i odpoczynek także pracujących.

Czego Jezus uczy w Mt 12?

Że można czynić dobro i pomagać w szabat.

Czy przykazanie wspomina także o odpoczynku innych osób?

Tak; sprawdź Wj 20:10.

Pomoce dydaktyczne

- Biblie: Rdz 2; Wj 16,20; Pwt 5; Mt 12
- trzy karty tematyczne
- plan tygodnia
- karta pracy

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Przykazanie szabatu zestaw z Rdz 2:1–3, Wj 20:8–11 i nauczaniem Jezusa (Mk 2:23–28). Oddziel zmianę zwyczaju religijnego od twierdzenia o zmianie treści przykazania. | Uzupełnienie IV: Podawaj pełną treść czwartego przykazania z uwzględnieniem odpoczynku domowników, cudzoziemców i zwierząt. Wj 20 wskazuje stworzenie; Pwt 5 również pamięć o wyzwoleniu. Relacje o Jezusie ujawniają spory o praktykę szabatu, których nie należy spłaszczać do tezy o zniesieniu albo zakazie czynienia dobra.
- Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.
- Udział w rozmowie i modlitwie jest dobrowolny. Dziecko może pytać, milczeć i zgłaszać wątpliwości.
- Wj 20:8–11 wskazuje siódmy dzień jako szabat i wiąże go ze stworzeniem. Pwt 5:12–15 dodatkowo podkreśla pamięć wyzwolenia i odpoczynek domowników, cudzoziemców i pracujących zwierząt.
- Rdz 2:1–3 mówi o siódmym dniu, na który przypada Boży odpoczynek, błogosławieństwo i uświęcenie. Słowo „szabat” nie pojawia się tam wprost jako nazwa dnia.
- Mk 2:27–28 i Mt 12:9–13 ukazują Jezusa podkreślającego dobro człowieka i możliwość czynienia dobra w szabat; nie oznacza to przyzwolenia na krzywdę pod pozorem zachowania przepisu.

• Kol 2:16–17, Rz 14:5–6 i Hbr 4:1–11 są różnie interpretowane przez chrześcijan w odniesieniu do cotygodniowego szabatu, dni świątecznych i duchowego odpoczynku. Starannie odróżnij obserwację tekstu od stanowiska doktrynalnego.

• Nowy Testament zawiera świadectwa spotkań w pierwszy dzień tygodnia (Dz 20:7; 1 Kor 16:2), lecz same te teksty nie zawierają dosłownego zapisu zmiany przykazania „siódmy dzień" na „pierwszy dzień".

• Nie oceniaj wierzeń innej rodziny na podstawie zwyczajów dziecka. Dyskusję o sporach wyznaniowych zostaw starszym grupom.

• Nie uzależniaj godności dziecka, jego zdrowia ani bezpieczeństwa od sposobu praktykowania szabatu. Unikaj oceniania rodzin i wyznań; ucz czytać argumenty.

• Przykazanie szabatu zestaw z Rdz 2:1–3, Wj 20:8–11 i nauczaniem Jezusa (Mk 2:23–28). Oddziel zmianę zwyczaju religijnego od twierdzenia o zmianie treści przykazania.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: Podawaj pełną treść czwartego przykazania z uwzględnieniem odpoczynku domowników, cudzoziemców i zwierząt. Wj 20 wskazuje stworzenie; Pwt 5 również pamięć o wyzwoleniu. Relacje o Jezusie ujawniają spory o praktykę szabatu, których nie należy spłaszczać do tezy o zniesieniu albo zakazie czynienia dobra.

Kontynuacja w domu

Przeczytajcie Łk 13:10–17 i zapytajcie, jaki rodzaj działania Jezus broni w szabat.